

SKL Kommentus hållbarhetsrapport 2020

Hållbarhet och vårt bidrag till Agenda 2030

Under 2020 har vi kartlagt vårt hållbarhetsarbete utifrån Agenda 2030 och de 17 globala målen för hållbar utveckling. På grund av coronapandemin har merparten av alla möten skett digitalt, vilket inneburit en stor minskning av vårt resande och därmed också en minskning av vårt interna klimatfotavtryck.

Under året har vi fortsatt att vässa våra hållbarhetskrav i de ramavtalsupphandlingar som vi har genomfört och i de dynamiska inköpssystem som vi tillhandahåller. För att tydliggöra våra nyttor påbörjade vi ett arbete med att kartlägga våra hållbarhetskrav utifrån Agenda 2030, så att kunder och leverantörer tydligt ska kunna se vilka hänsyn vi tagit i respektive upphandling.

Vi har, trots pandemin, genomfört systematiska uppföljningar av hållbarhetskraven i våra ramavtal enligt plan. Revision på plats hos leverantören har ersatts av digitala revisioner, som visat sig fungera mycket bra.

Hållbarhetsråden vi ger och de upphandlingar vi genomför i vår konsultverksamhet kan få stor betydelse för kundens totala miljömässiga och sociala påverkan. Därför tar vi alltid upp dessa frågor med våra kunder och föreslår hållbara lösningar med syfte att minska kundens miljöpåverkan och ta socialt ansvar. Vi hjälper till med allt från analys och kravställande till verifiering och uppföljning av miljökrav och sociala krav.

När det gäller våra tryckta produkter är vårt tryckeri certifierade enligt ISO 14001 (miljöledningssystem) och är licensierade enligt Nordens officiella miljömärkning Svanen. Vi fokuserar också på att kunna erbjuda digitala lösningar, till exempel vår utbildningsplattform som möjliggör för våra kunder att utbilda sig på ett effektivt och miljömässigt hållbart sätt.

Frågorna om hållbarhet är ständigt närvarande på vår arbetsplats och vi måste leva som vi lär för att vara trovärdiga. Vi väljer produkter med så

” För att anpassa vårt hållbarhetsarbete till våra kunder och vår omvärld har vi strukturerat vårt hållbarhetsarbete i enlighet med Agenda 2030 och de 17 globala målen för hållbar utveckling.

liten miljöpåverkan som möjligt till våra kontor. 2020 blev också året då resefria möten fick sitt stora genomslag på grund av pandemin. Merparten av alla möten, utbildningar, seminarier och konferenser som vi har deltagit i under året har genomförts digitalt. Detta har lett till att antalet resor drastiskt minskat under året och därmed också de utsläpp som kan kopplas till resandet. Vi mäter våra klimatutsläpp från resor och klimatkompenserar för dessa.

Vi strävar mot att bli Sveriges bästa arbetsplats och har policydokument för hur vi arbetar med hållbarhet och arbetsmiljö samt korruption, mutor, kränkande särbehandling och diskriminering.

Vår affärsmodell

SKL Kommentus ägs av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) samt en majoritet av Sveriges kommuner, vilka också är våra huvudsakliga kunder. Vi vill underlätta vardagen för våra kunder, frigöra resurser till välfärden och bidra till ett hållbart samhälle genom att erbjuda offentlig sektor avtal och tjänster inom strategisk försörjning.

Inom inköpsområdet bedriver vi en nationell inköpscentral, SKL Kommentus Inköpscentral, en regional inköpscentral, Stockholms Inköpscentral och en konsultverksamhet, AffärsConcept. Inköpscentralen tillhandahåller en bred portfölj av ramavtal som förenklar försörjningen av varor och tjänster till offentlig sektor. AffärsConcept är affärsrådgivare och erbjuder offentlig sektor försörjningsstrategiska tjänster inom inköp och juridik.

Inom HR-området finns ett antal digitala tjänster, främst inom arbetsrätt, som stöd till beslutsfattare och chefer. Vi erbjuder utbildningar i smarta format, vassa systemstöd och tryckt media.

Hållbarhetskollen

Hållbarhetskollen är en tjänst vi erbjuder alla kunder som använder våra ramavtal. Genom Hållbarhetskollen kan kunder ta del av samordnade uppföljningar av socialt ansvarstagande i deras egna avtal, utan kostnad. Vid uppföljningarna kontrollerar vi de krav som många upphandlande myndigheter ställer i sina avtal, exempelvis FN:s

barnkonvention och ILO:s åtta kärnkonventioner. Fokus är på avtalsleverantörens processer och rutiner för att förhindra och begränsa negativ påverkan i leveranskedjan, något som vi kontrollerar genom kontorsrevisioner. Vid behov kan kontroller genomföras på tillverkningsanläggningar runt om i världen.

Kemkollen

Kemkollen är en tjänst vi erbjuder alla kunder som använder våra ramavtal. Kemkollen är en kostnadsfri samordnad uppföljning av kemikalieinnehåll i varor genom laboratorieanalyser. Gemensamt med våra kunder väljs avtal, kemikaliekrav och produkter ut för uppföljning enligt en gemensam modell för att resultaten ska ha relevans för så många kunder som möjligt. Kommuner och regioner som har valt att delta i uppföljningen köper in de utvalda produkterna från sina avtal och skickar dessa till laboratorium för kemisk analys som Inköpscentralen har upphandlat. Resultaten från uppföljningarna delas av samtliga deltagande parter. På så vis får varje deltagande organisation tillgång till en betydligt större mängd resultat än om uppföljningen skulle göras på egen hand av kommunen eller regionen. Kemkollen stärker kommuners och regioners kunskap om vilka kemikalier som finns i de varor som upphandlas och om upphandlingskrav på kemikalier efterlevs. Kemkollen bidrar också till kunskap på en mer övergripande nivå om vilka produkt- och materialflöden som har potential, eller kan vara problematiska, i en cirkulär ekonomi.

”

Vi vill vara offentlig sektors mest värdeskapande samarbetspartner och bidra till en hållbar utveckling i samhället.

Vårt hållbarhetsarbete

Sedan vårt basår 2016 mäter vi våra resors klimatpåverkan och vi klimatkompenserar utsläppen från våra genomförda resor sedan 2018. För verksamhetsåret 2020 klimatkompenserade vi för 18 ton CO₂e för utsläpp som härrör från tjänsteresor. Klimatkompensationen sker genom trädplantering i samarbete med småbrukare i Cochabamba och Santa Cruz i projektet ArBolivia. Förutom klimatnytta bidrar trädplanteringen till förbättrad inkomst för småbrukarna samt främjar återbeskogning och biologisk mångfald i Amazonas. Åtgärderna bidrar tillsammans till att motverka den globala uppvärmningen, lindra fattigdom och förbättra hälsan för projektets medlemmar.

Vi ser stora utmaningar för världen att klara FN:s klimatmål inom utsatt tid. Offentliga upphandlingar är viktiga för att öka takten i omställningen till ett klimatneutralt och fossilfritt samhälle med fokus på cirkulär ekonomi. Vi ser också fortsatt stora utmaningar i våra globala leveranskedjor, där riskerna för brott mot mänskliga rättigheter, arbetstagares rättigheter och för förstörelse av miljön är stora. SKL Kommentus Inköpscentral fokuserar på de upphandlingar som har störst relevans ur ett miljömässigt- och socialt hållbarhetsperspektiv.

Vi fokuserar extra mycket på fossilfritt och cirkulär ekonomi

Vi fokuserar också på särskilt sårbara grupper i våra leveranskedjor. Vi strävar efter att förenkla för våra kunder att hitta de hållbara varorna och tjänsterna i våra ramavtal genom att märka ut dem som hållbara alternativ. Vi håller även utbildningar och seminarier för att öka insikten och kunskapen om hållbara upphandlingar och leverantörsled.

AffärsConcept, vår konsultverksamhet, erbjuder kunder stöd att ställa relevanta miljökrav och sociala krav i upphandlingsuppdrag, att ta hänsyn till hållbarhetsfrågor och att erbjuda hjälp att följa upp ställda hållbarhetskrav. Inom utbildningarna Diplomerad upphandlare och Certifierad upphandlare ingår halvdagsutbildningar i hållbar upphandling.

HR- och chefsstöds böcker och blanketter trycks hos H-tryck AB i Markaryd, som är certifierade enligt ISO 14001 (miljöledningssystem) och licensierade enligt Nordens officiella miljömärkning Svanen.

Mål för ramavtalsområdet till 2022:

- Kommunicera hållbarhetsnytta i våra ramavtal med koppling till Agenda 2030.
- Utveckla en klimatfärdplan som ligger i linje med våra mest ambitiösa kunders planer.
- Ställa drivande miljökrav, som exempelvis krav på minskat kemiskt innehåll i varor, energianvändning vid drift och produktlivslängd, i de ramavtal och dynamiska inköpssystem där det är relevant. Dessutom har vi extra fokus på fossilfria transporter och cirkulär ekonomi.
- Ställa krav på hållbara leveranskedjor - mänskliga rättigheter, arbetares rättigheter, miljöskydd och antikorrupcion i de ramavtal och dynamiska inköpssystem där produktion av varor sker utanför Sverige.
- Ställa sociala krav i de ramavtal och dynamiska inköpssystem där produktion av varor och tjänster sker inom Sverige och där det är relevant. Kraven ska främst ta sikte på:
  - Barnkonventionen
  - Arbetsrättsliga villkor enligt kollektivavtal (lön, semester och arbetstid)
  - Arbetsmiljö
  - Sysselsättning
  - Lika rättigheter och möjligheter
  - Tillgänglighet och samtliga användares behov

Vi hjälper våra kunder i deras hållbarhetsarbete genom att ställa drivande miljö- och sociala krav i våra ramavtalsupphandlingar, och att följa upp dessa.

- Tillhandahålla ramavtal och dynamiska inköpssystem med hållbara alternativ för att göra det enkelt för våra kunder att avropa hållbara varor och tjänster. Med hållbara alternativ menar vi ramavtal eller dynamiska inköpssystem där det finns ett miljömässigt bra alternativ. På ramavtalet för möbler finns exempelvis en lista över miljösmyta val för att förenkla för våra kunder att köpa de produkter som är miljömärkta.
- Följa upp samtliga ramavtal och dynamiska inköpssystem där hållbarhetskrav har ställts, inom en 4-årig revisionscykel.

I vårt hållbarhetsarbete har vi under 2020:

- Hanterat 66 självskattningsenkäter samt genomfört 41 kontorsrevisioner och 14 återrevisioner utifrån hållbara leveranskedjor, hos leverantörer på våra egna ramavtal. Våra revisioner resulterar regelbundet i att leverantörerna åtgärdar brister i deras rutiner och processer för hållbara leveranskedjor.
- Följt upp IKEA:s arbete med bomullsproduktionen i Xinjiang i Kina, utsläpp i textilproduktionen i Turkiet och avverkning av skog i Ukraina, allt initierat av medierapportering under året.
- Utrett om en specifik plasthandsketillverkare i Malaysia fanns i våra leveranskedjor efter misstankar om korruption relaterat till migrantarbetarnas situation, något som utredningen visade att de inte gjorde.
- Agerat på US Customs and Border Protections importförbud på palmolja från ett malaysiskt företag på grund av misstankar om tvångsarbete. Alla våra leverantörer av fossilfritt diesel, HVO, har samma underleverantör, certifierad av International Sustainability & Carbon Certification.
- Initierat ett omfattande uppföljningsarbete av flera avtal och branscher utifrån ett flertal rapporter om tvångsarbete av uigurer i Kina, tillsammans med regionernas nationella kansli för hållbar upphandling, Svenska kyrkan och Statens inköpscentral vid Kammarkollegiet. Uppföljningen berör bland annat IT-produkter, förbrukningsmaterial som munskydd samt solceller.
- Hanterat 21 självskattningsenkäter och genomfört 16 kontorsrevisioner inom Hållbarhetskollen, vilket innebär att vi har följt upp sammanlagt 16 av våra kunders avtal där de ställt krav på social hållbarhet. Siffran är något lägre än föregående år på grund av svårigheter att planera in revisioner hos leverantörerna under pandemin.

- Sammanfattat resultaten från uppföljningarna i Kemkollens första omgång i en rapport. Den omfattar uppföljning inom lekmaterial och textil där 18 avtal följdes upp och 44 produkters kemiska innehåll analyserades.
- Startat en ny omgång med uppföljningar inom områdena plast i köket, plast i vården och plast i munnen där 45 avtal följs upp och 77 produkter ska analyseras för sitt kemiska innehåll.
- Genomfört utbildningar i att ställa miljö- och sociala krav i upphandling för bland annat OneAcademy (yrkesutbildning för upphandlare).
- Minskat resandet med 73% jämfört med föregående år och har minskat koldioxidutsläppen från våra beställda resor med 81%. Detta har naturligtvis sin förklaring i att allt resande mer eller mindre upphörde under en stor del av 2020 på grund av pandemin. Dock utgjorde tågresorna 64% av det totala resandet jämfört med 2019 då andelen var 51%, det vill säga vi ökade andelen tågresor.
- Infört ett koncerngemensamt system av hållbarhets-KPI:er.

Hållbarhetsarbete på gång

- Vi deltar i ett Vinnovafinansierat projekt (2020–2022) tillsammans med IVL Svenska Miljöinstitutet för att etablera offentlig upphandling som ett klimatpolitiskt styrmedel. Målet för det treåriga projektet är att introducera ett arbetssätt inom offentlig upphandling som bygger på kvantitativ och digitaliserad klimatinformation baserat på internationella standarder. Förhoppningen är att vi ska kunna utveckla och testa nya sätt att bedöma varor och tjänsters klimatprestanda på ett objektivt sätt i upphandling. Om vi lyckas så kan vi positivt bidra till att offentlig sektor med större precision kan upphandla klimatneutrala varor och tjänster.
- Vi samarbetar med SKR och regionernas kansli för hållbar upphandling för att ta fram en webbaserad utbildning i hållbar upphandling. Målet är att under 2021 tillhandahålla fyra moduler som vänder sig till olika målgrupper hos SKR:s medlemmar – introduktion, organisationens förberedelser, upphandling och uppföljning.

Målet är att under 2021 tillhandahålla en webbaserad utbildning i fyra moduler som vänder sig till olika målgrupper hos SKR:s medlemmar – introduktion, organisationens förberedelser, upphandling och uppföljning.

”

Vårt mål – att bli Sveriges bästa arbetsplats

Vår målsättning har sedan 2016 varit att bli Sveriges bästa arbetsplats enligt Great Place to Work. Det är ett inspirerande mål som också har visat sig vara en utmaning. När vi satte upp målet att bli Sveriges bästa arbetsplats var siktet inställt på att nå detta under 2020, men även om vi för varje år som gått har tagit stora steg på vägen har vi inte lyckats nå målsättningen. Eftersom målet att bli Sveriges bästa arbetsplats är en stark ledstjärna för oss fortsätter vi arbetet som krävs för att uppnå detta.

För tredje året i rad mottog SKL Kommentus en Great Place to Work-certifiering under 2020, vilket är ett bevis på att vår arbetsplatskvalitet är utmärkt och hållbar över tid. Att vi har medarbetare som är nöjda och mår bra är vårt viktigaste KPI och detta mäter vi varje år med hjälp av en medarbetarundersökning.

En av nycklarna till en utmärkt och hållbar arbetsmiljö är att vi arbetar med ett systematiskt arbetsmiljöarbete. Hos oss finns ett stort engagemang för arbetsmiljöfrågor i hela organisationen. Varje år genomförs ett flertal insatser i arbetsmiljöarbetet:

- arbetsmiljökommittén har 4–6 protokollförda möten under året.
- fysiska arbetsmiljö- och brandskyddsronder på samtliga kontor en gång per år med uppföljning av avvikelser.

”

Ett ökat medarbetarinflytande ger en bättre arbetsmiljöupplevelse och vi kommer därför fortsätta att genomföra aktiviteter som främjar detta.

- psykosocial arbetsmiljöronde med handlingsplaner en gång per år.
- översyn av rutiner för hur man går tillväga i olika arbetsmiljö-situationer samt hur man kan förebygga ohälsa på arbetsplatsen.
- utbildning av samtliga nyanställda i systematiskt arbetsmiljöarbete och hur det fungerar hos oss.

Ett ökat medarbetarinflytande ger en bättre arbetsmiljöupplevelse och vi kommer därför fortsätta att genomföra aktiviteter som främjar detta.

Förutom insatserna ovan har en lokalanpassning till ett semiflexibelt arbetssätt implementerats på företagets samtliga kontor, vilket innebär att det har skapats ytterligare möjligheter till en inspirerande och kulturbyggande miljö för alla medarbetare. Det har blivit större utrymmen för teamarbeten, möten och enskilt arbete.

Eftersom pandemin bröt ut under våren har det semiflexibla arbetssättet inte kunnat praktiseras i någon större utsträckning. Sedan mars 2020 har de flesta anställda i enlighet med Folkhälsomyndighetens rekommendationer arbetat hemifrån. Chefer och medarbetare har kommunicerat med varandra till största delen digitalt, och nya system och verktyg har tillhandahållits för att skapa bra förutsättningar för detta.

Vässa sågen

De största utmaningarna i vår arbetsmiljö är stress och att hålla en god balans mellan arbete och fritid. För att förebygga dessa risker har företaget samlat personalrepresentanter till en arbetsgrupp, Vässa sågen-gruppen, som leds av HR och vars uppdrag är att arrangera aktiviteter som är stärkande för både kropp och själ. Exempel på arrangemang och erbjudanden under året:

- föreläsningar för alla medarbetare i stressförebyggande och stresshantering samt mindfulness.
- åtta interna utbildningar för alla medarbetares kompetensutveckling.
- digital morgonyoga.
- en stegräknartävling.
- har pingisbord på kontoret i Stockholm för att bjuda in till en rolig paus i arbetet samt ordnat en pingisturnering, Pingisstegen.
- massage på kontoret två gånger per år för alla medarbetare.
- frukost på kontoret två dagar i veckan.

Vi är stolta över att alla medarbetare i koncernen har genomfört en tredagars utbildning i ledarskap, FranklinCoveys 7 goda vanor. Det är från den sjunde vanan, Vässa sågen, som arbetsgruppen har fått sitt namn. När var och en är sin egen ledare ger kunskapen om praktiska ledarverktyg oss goda förutsättningar att hantera en stressig vardag på ett mer effektivt och hälsosamt vis. Vi ser många positiva effekter av denna utbildningssatsning och De 7 goda vanorna utgör numera en plattform för vårt sätt att arbeta och interagera med varandra.

Har du frågor om vårt hållbarhetsarbete eller förslag på hur vi kan bli ännu bättre?

Kontakta:

Peter Nohrstedt, *hållbarhetschef*

08-709 59 07

peter.nohrstedt@sklkommentus.se

Nationell samverkan för uppföljning
av kemikaliekrov i upphandling

